

ИКОНОМИЧЕСКИ

Седмично издание на Търг.-Инд. Камара и Стоковата Борса в Варна.

Урежда Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Ик. Изв. се изпраща до Варн. Търг. Инд. Камара.

Варна, 8 февруарий 1923 г. Год. I. Брой 17

Абонамент	Годишен	100 лв.
	Полугодишен	60 "
Обявления	Чужбина (годишен)	140 "
	1/2 стр. 300 лв. — 1/8 —	100 лв.
	1/4 " 180 " — 1/16 —	60 "

ИЗВЕСТИЯ

Правното естество на даляните по бълггарския черноморски бряг.

В известни части от нашето черноморско крайбрежие, главно около Месемврия, Анхияло и Созопол, населението от незапомнени времена се занимава с риболовство. Тук, покрай другата риба, която изобщо се лови по цялото наше черноморско крайбрежие се ловят преимуществено скумрии. Скумриите в началото на всяка зима слизат от устията на южните руски реки, минуват на големи стада покрай нашето крайбрежие и отиват в топлите води на юг на зимуване. Скумриите са известни в Черно-море още от най-старите времена. Римският естествовик *Плиний* говори за scombrî в Черно море.

Риболовците са измислили едно практично средство за по лесното ловение на рибата. Това са един вид, тъй да кажем, водни капани, дето рибата влиза в голямо количество и отдето вече не може да излезе. Това са тъй наречените *даляни*. Те са места на морския бряг, които навлизат в крайбрежните води и са обградени по известен начин с мрежи и други уреди. Названието им е от чужди произход. То напомня думата италианец италиан, талиан, далян. *Може би* е свързано с оживените в течение на средните векове търговски сношения с венецианци и генуезци, които кръжосваха тогава Черното море и поддържаха редовни връзки с нашите брегове. Това име съществува и в турския речник. *Samy bey Frachery* в своя *Dictionnaire turci-français, Constantinople 1885* стр. 685, го обяснява тъй: „рибно место резервирано за ловене на риба“. От начало тия даляни трябва да са били поставени временно, само за сезона на риболова и после сигурно са били вдигани. Обаче, постепенно с течение на времето, известни риболовци са поставили на същото място своя далян в продължение на много години, разбира се, срещу плащане на известен данък, по-вечето в натура, на държавната власт и са започнали след време да гле-

дат на това запазено от тях място, като на своя собственост. В техните очи дълговременното владение е било от естество да им създаде права.

Отоманското законодателство, което запазва право на собственост върху земята на Султана, който пжк може да даде последната някому на вечно ползуване, очевидно е било последователно и по отношение на даляните, които са представляли от себе нещо като недвижими имоти.

Меджелето и закона за земи-те от 1858 г. признават наистина оногова, който с височайше позволение изпълни част от морето, за владелец на това изпълнено място. Обаче, когато няма получено-височайше позволение, изпълненото място е собственост на държавата и се продава от последната на лицето, което го е изпълнило, а ако последното откаже да го купи, продава се на търг.

У нас се посвяха няколко случая, в които притежатели на даляни по черноморското ни крайбрежие предявиха претенции за право на собственост върху оная част от морския брег, която се намира заградена от техните неподвижни мрежи. Те са толкова по-интересни, че някои от тия притежатели са успели в румелийско време да се снабдят с документи за собственост (владела, а след 1885 година крепостни вктове). Те основават своето право първо, на правата, придобити от тях през време на отоманското управление и, второ, на документите издадени им в румелийско и бълггарско време. В турско време те имали вечна концесия срещу отстъпване на 20% от неловената риба. И от това вадят аргументи в полза на своята теза, че били придобили чрез придобивка давност тая част от морското крайбрежие.

В същност, обаче, тия лица не са представили никакъв документ, изхождащ от султана или от неговото правителство, с който да

докажат своите твърдения. Поради това тия им твърдения трябва да се считат за недоказани.

Колкото се отнася до издадените им в румелийско време „владела“ или „крепостни актове“ от по-късно време, нека разгледаме накратко тяхната стойност с оглед на днешното право.

На 1 септември 1904 година влезе в сила законът за имуществата, собствеността и сервитутите, който уреди цялата материя на предмета. Чл. 22 от този закон причислява морския бряг към обществените имуществата на държавата (*domaine public*). А обществените имуществата, според чл. 24 от същия закон, сж неотчуждаеми. Непосредствено свързани с морския бряг сж териториалните води, които сж тоже, само по себе си се разбира, неотчуждаеми. Чл. 326 пжк от същия закон постановява, че всички по-предишни наредби по тая материя се отменяват. Прочее морският бряг и крайбрежните води не могат да се отчуждават. Те не могат и да бждат, според чл. 21 от закона за задълженията и договорите, предмет на какъва да е договор. Нито по договор, нито по давност не може да се придобива върху тях право на собственост, сервитут или право на изключително използване. (Чл. 306 от закона за имуществата, собствеността и сервитутите и чл. 9 от закона за давността).

Това е положението от 1. IX. 1904 г. насам. Такова място определя законът за морския бряг и крайбрежното море. Те сж неотчуждаеми в най-широката смисъл на думата.

Явява се въпросът: как ще се посмират двете положения — това преди 1 септември 1904 г., когато сж бивали издавани на такива лица владела или крепостни актове досежно даляните и сегашното създадено сжс закона от 1904 г. — отговорът ще намерим, като анализираме прѣблѣмата и я разделим. Тряба затова да вземем предвид:

1. Че не може да има придобити права (*droits acquis*) върху обществените имоти.

2. Там дето законът за имуществата от 1904 г. е искал да запа-

зи някои предишни законоположения казал е това *изрично*. Тъй е постъпил законодателят в чл. 51 от закона за задълженията и договорите, дето признава на частни лица придобитите права от по-преди върху водите, макар последните да са обществени по чл. 39 от с. закон.

По същия начин е постъпил законодателят и в чл. 259, алинея 2 от същия закон, в който признава правата придобити по силата на Отоманския закон.

По всички други случаи е приложим чл. 326, цитиран по-горе.

Издаването на владата или крепостни актове в миналото не може да създаде никакви права след 1 септември 1904 г. *Признаването* от страна на държавата на някакво изключително право на използване преди 1. IX. 1904 г. не може да има днес никакво значение, понеже, както казахме, не може да се придобива нито с договор, нито по давност право на собственост или други вещни права върху обществения имот на държавата.

Законът обявява по висши съображения морския брег за неотчуждаем от 1904 г. насам. Прекращението на едно право, ако допуснем, че преди 1. IX. 1904 година такова право е съществувало, върху един неотчуждаем обществен имот не може след тази дата да произведе абсолютно никакви правни последици. Законът от 1904 г. прави *tabula rasa* от такива по-раншни претенции и основания.

Друг е въпросът, ако се касае за една временна концесия, отстъпена от държавата, за използване част от морския бряг и от крайбрежните води, напр. за ловене на риба.

Това, обаче, може да стане по силата на специалния закон за риболовството. В случай, че такава временна концесия е дадена безвъздно, може винаги да бъде отнета тоже безвъзмездно, т. е. без никакво обезщетение. Но случаите, за които става дума, не са от това естество.

В заключение, не може да става дума за придобито право на собственост или право на изключително ползуване върху въздушните даляни.

Приложението на закона за имуществата от 1904 г. спрямо тях тоже не дава право на никакво обезщетение, понеже законът не признава възможността да се придобиват никакви права върху тях.

Това положение е създадено за далянините законът от 1904 г.

В това положение завари последните световната война. Некои, обаче, като чужди поданици се опитаха да се покажат като мъченици и жертви на изключителни некакви военни мерки от страна на бълг. правителство и предявиха иск за обезщетение по чл. 177 от договора за мир, които българското правителство не можеше, освен да отблъсне.

Ив. Т. Икономов
Началник на консулското отд. при
Министерството на Вншните Работи.

размерите си отговарят на условията, предвидени в първата алинея, но имащи една дебелина от 2—3 м. м., ще се облагат с мито по алинея втора.

Сжпоставен текста на новата тарифа, който гласи: статия 279, буква б „без вложена телена ткан“.

1. С обща повърхност до 3600 кв. см. вкл. и с дебелина до 2 м. м. вкл. $\frac{1}{10}$ кгр. 20 лева;

2. С обща повърхност до 3600 кв. см. вкл. и с дебелина от 2—3 м. м. включително;

3. С обща повърхност от 3600 до 10,000 кв. см. включително и с дебелина до 3 м. м. вкл. $\frac{1}{10}$ кгр. 50 лв.

Сравнени тия два текста на старата тарифа от 1904 г. и тая от 1922 год., като изключим разместванията на подразделенията в ст. 279 на последната, става ясно, че различие в текстовете няма, в иматкива само в размерите на митата.

Повече от 12 години горните решения на експертната комисия беха в сила и прилагани в всички митници, даже и след влизането в сила на сега действащия закон за митническата тарифа на вносните стоки, до като през миналата 1922 година бе повдигнат новото въпрос по облагане на сжжклата за прозорци, обявени за внос в тукашната митница с вносни декларации № № 5919, 5930, 5958, 5964, 5985, 6331, 6438, 6445, 6448, 6458, 6498, 6711, 6805, 6823, 7197, 7223 и други от разни търговци, които спореше експертната комисия с протоколи под № № 61 и 65 решит, щото облагането им да стане по ст. 279, буква б, пункт 2, с 30 лева $\frac{1}{10}$ кгр., понеже били с некои страни, дебелината на които надминава 2 м. м. и като сжзнава, че подобно облагане е преследено казва: „Понеже в касите, между горните джамове се срещат и такива, които са *изцело по тжжкити от 2 м. м.* то, ако търговеца пожелае, те могат да се отделят и облагат по ст. 279, буква б, пункт 1, с 20 лв. $\frac{1}{10}$ кгр.“

Сжщата тая експертна комисия, само в друг сжстав, въпреки категоричната забележка към ст. 264 по договора с Белгия, *решит да се тжрси средната дебелина, по мотиви изброени по-горе*, а сега само *изцело по тжжките сжжкла ще се облагат по ст. 279, буква б, пункт 1, с 20 лева*, а всички останали, в които при четире измервания получават *две обикновено 3 страни по тжжкити*, а само една по-дебела от 2 м. м., облагани по пункт 2 на сжщата статия с 30 лева $\frac{1}{10}$ кгр.

Разрешението, да се отделят по тжжките сжжкла и облагат по пункт 1 с 20 лева, сметаме за несериозно, защото нито един търговец не се

Експертни решения по облагането сжжклата за прозорци с мито.

Вносните в страната сжжкла за прозорци в първата си част са един от най-обикновените — от не добре пречистена сжжклена маса, неправилно валцовани, с достатъчно много въздушни мехури. Те са дебелина от 1 до 2 $\frac{1}{2}$ м. м. Обаче, не може от едни индустриални изделия с ниска стойност, като тия сжжкла, да се иска математическа точност в размерите им, вследствие на което, както фабриканта, тъй и търговецът ги продават, като сжжкла с дебелина от 2 м. м. или около. Вероятно, водима от горните съображения т. е. че ниската стойност на такива сжжкла не издържа разликите за по-старателно обработване, експертната комисия при Финансовото министерство — отделение за митниците, през 1909 година, в протоколите си № № 91, 115 и 124, реши, да облагането им да става по статия 264, п. 1, с 7 лв.

и 50 ст. $\frac{1}{10}$ кгр. Мотивът за това решение е бил, че средната дебелина, за вносените сжжкла за прозорци, не надминава 2 м. м. и затова комисията намира, че при такъв фабрикат, трябва да се правят четире измервания и за база при тарифирането трябва да се вземе *средния* резултат.

За сравнение привеждаме тук текста на съответните статии от старата и сега действащата тарифа. Текстът на ст. 264 от старата тарифа гласи:

Сжжкла за прозорци всякакви $\frac{1}{10}$ кгр. 10 лева, а по договора с Белгия: 1. с обща повърхност от 3,600 кв. см. най-много и с дебелина не повече от 2 м. м. $\frac{1}{10}$ кгр. 7 лв. и 50 ст.; 2. с обща повърхност от 3,600 до 10,000 кв. см. включително и с дебелина не повече от 3 м. м. $\frac{1}{10}$ кгр. 9 лева.

Забележка. Сжжклата, която по

схласи да сортира стъклата, пжи и надали ще се намери такъв и за в бъдеще, с цел да заплати 10 лв. датни на 100 кгр. а по-малко, защото, веднаж извадени няколко стъкла от касата, не могат се вложи повторно, без да рискува да преобърне всичките такива на суров материал, годен само за стъklarската фабрика в Гебедже. Подобно сортиране може да направи само продавача на дребно и то, когато вече е наредил сжщите по рафтовете си.

Решенията на експертната комисия, въз основа чл. 156 от закона за митниците, са окончателни и не подлежат на обжалване и там е именно злото, че търговеца или трябва да плати стоката си, или пжк да я новоизнесе, претоварена с огромни разноски за магазинаж и други. По тия именно причини ние апелираме за малко повече справедливост при разрешението на подобни въпроси. Надали ще се намери човек, който би обвинил г. експертите през 1909 г., когато решиха, че при облагане стъклата за прозорци, ще се правят четири измервания и ще се взема за база средната дебелина, нещо, което не противоречи и на текста на сега действующия закон за митническата тарифа на вносни стоки по отношение статия 279.

Обръщаме вниманието на господина Министра на финансите и го молим да се занимае с тоя въпрос, разрешението на който, в смисъл на решението от 1909 год., е и желателно, и справедливо.

С. Хр.

По изпито за митнишки посредници.

На 21 август м. г. управит. съвет на д-вото на митнишките чиновници е поднесъл на г. министра на финансите следното решение на митническите чиновници, взето в годишното им събрание: чл. 61 от закона за митниците да се измени в смисъл, митнишки посредници да стават само лица които са били редовни митнишки чиновници най-малко 5 години, след като издържат установения изпит, или 10 години без изпит. Мотиви: 1. Митнишката служба представлява сложна материя и за правилното ѝ извършване се изискват широки и специални познания и по-дълга практика; 2) по-голямата част от сегашните митнишки посредници са станали такива, като са издържали изпит, без да са практикували достатъчно или никак в митници, поради което се оказват непригодни за работата, която са взели; 3) това ограничение ще за-

държи на служба за по-дълго време добросъвестни и опитни чиновници.

Така изложеното искане цели да се отнеме правото, което сега действующия закон дава на лицата с завършено средно образование, които не са били чиновници; да се явяват на изпит за митнишки посредници.

Твърдението на чиновниците за сложността и трудността на митническата служба е верно, но верно е сжщо, че посредничеството е още по-сложна работа и изисква още по-обширни познания, похватност и практика от митнишката служба. А те не се добиват само с чиновнишката служба. Добрия посредник, покрай основно познаване на митнишкото дело: законите, правилниците и тарифите, прилагани в митниците трябва да има тжй сжщо познания, както из-областта на икономическите, финансови, търговски науки и стокосъзнаването, сжщо и да се ползува поне с френски или немски език.

Той трябва да познава разните системи за тегла, мерки, практическите манипулации по тарифирането, да е веш по търговската кореспонденция, да познава манипулациите в банките и параходните агенции.

Чиновническата служба не дава тия всички познания. Те се добиват в частната практика, в посредническите и търговски контори, а теоритическа подготовка за бъдещи митнически посредници се дава най-вече в търговските училища, дето голяма част от учебната материя е нагодена тжкмо да подготвя бъдещи търговци, или техни посредници.

Митническите чиновници твърдят, че по големата част от сегашните митнишки посредници, станали такива, след като издържали изпит, без да са били чиновници, се указали неподготвени за работата си. Това твърдение е пресилено. Митническото посредничество има стра-ни, които чиновника трябва да учи дълго, след като напусне службата и колкото по-дълго време посредничествува, толкова повече се убеждава, че добър митн чиновник не е равнозначущ на добър митнишки посредник. Пресиленото твърдение на митнишките чиновници ни подбужда да изтъкнем, че има бивши отлични митнич. чиновници, които не можеха да се издигнат, като посредници. Треба и да добавим, че посредническата работа в по-първите ком-сисонески контори в г-а да ни се ръководи или извършва от лица практики, които не са били чиновници. Никой от митн. посредници не се е явил на изпит напра-

во от училищната скамейка. Всички са практикували и работили в тази област дълги години.

Твърдението, че чрез предлаганата редакция на чл. 61, ще се задържат за по-дълго добросъвестни и опитни чиновници, е сжвсем неубедително, щом се предостави посредническата работа само на митнишки чиновници, естествено е, че такива ще се дирят, по вече и ще има по-чести напусания на службата. А, понеже, за да стане посредник от чиновника се иска 5 годишна служба (без изпит 10 години) то следва, че мнозина чиновници ще напуснат службата и то тжкмо в времето, когато те са най-дееспособни, като чиновници.

Исканата привилегия от страна на д-вото на митнишките чиновници е не само несправедлива, но и в вреда за самата митнишка служба. Тя, в сжщност, като попречва на много дейни сили да се отдадат на посредническото поприще, прави от него монопол само за митнишките чиновници.

При съществуването у нас на средни и висши търговски училища, неужестно е да се отнема правото на съвършилите младежи да бъдат кандидати за митнишки посредници. Защо да им се отнема възможността да развият силите си в една свободна професия, каквато е митнишкото посредничество? Няма съвършилих више търговско училище, след известна практика и полагање изпит, не ще бъде сжщо тжй добър посредник, както и 5 годишния митнишки чиновник?

В посредническите и търговски контори има лица с средно и висше образование, които са в постоянен контакт с митнишките работи. Те се учат практически, подготвени са и теоретически, защо прочее, да не им се даде право да докажат и чрез изпит, че са способни да бъдат митнически посредници?

Ние сметаме, че митнишкото посредничество трябва да си остане, както и до сега, свободно поле за състезаване на способностите. Нека в тая професия се допуснат, както бивши чиновници, така и всички други, които с образованието си и с изпита докажат, че са способни за нея.

В. М.

ВЪТРЕШЕН ПРЕГЛЕД.

Приходите от железниците.

Брутният приход от железниците през 1922 г. (от 1 ян. до 31

дек.) е бил 612,080,475 лв., срещу 358,513,796 лв. за 1921 год., или с едно увеличение близо 300 милиона лв., длжимо на увеличението на тарифите с 40% и усиления трафик.

Разпоредба.

Финансовото министерство е наредило, съгласно закона за търговските книги, търговците да представят за визиране при нотариусите годишните си баланси, вместо главните книги.

Контролна комисия по данжта върху дружествата.

На основание чл. 40 от правилника за приложение закона за данжта на дружествата, Варненската търговско-индустриална камара е посочила за членове в контролната комисия по определяне на данжта върху сжщите два за Варна г. Дим. Радев, за Шумен г. М. Таралешков и за Търното г. Боян Хамамов, членове на сжщата камара.

Комисия по определяне данжта на акционерните дружества.

На 25 януарий т. г. представителите на акционерните дружества в гр. Варна имаха събрание в помещението на търговската камара за избиране на свой представител, който да вземе участие като член в първоначалната комисия по определяне данжта върху акционерните дружества. За такъв се избра г. В. Држков директор на Варненската популярна банка.

Консомацията на месо в Варна.

През изтеклия м. януарий т. г. в градската скотобойна е бил изклян следното количество глави добитък за консомиране: волове 407 броя, 62,241 кгр.; крави 59 бр., 5,861 кгр.; телета 23 бр., 1,227 кгр.; биволи 54 бр., 9,831 кгр.; биволици 23 бр., 3,432 кгр.; малачета 2 бр., 146 кгр.; овни 148 бр., 2,026 кгр.; овци 71 бр., 888 кгр.; кози 159 бр., 2,402 кгр. и свини 915 бр., 53,722 кгр., или всичко 1861 глави.

По неизпълнение поръжките на бжлг. търговци от германските фирми.

По повод поздигнатия от камарата въпрос за ненавременното и неточно изпълнение на поръжките, направени от бжлгарски търговци при германски фирми пред министерството на външните работи, последното с писмото си от 18 м. м. под № 675 ни съобщава, че е направило необходимите постъпки пред германската легация в София, като препис от нотата е испратило и до бжлгарската легация в Берлин, с молба, да направи от своя страна

постъпки в сжщия дух.

Вноса през Варн. митница.

Вносът през Варн. митница за м. декември 1922 год. възлиза на 6,793,487 кгр., срещу 4,326,919 кгр. през м. ноември сжщата година.

По категории на стоките вноса през м. декември се разпределя, както следва;

1. Текстилни произведения	870,928	кгр.
2. Химикали	543,626	"
3. Колониал и хранителни продукти	713,184	"
4. Железар. и разни метал. произведения и машинария	3,857,743	"
5. Кожараски артикули и кожи	135,529	"
6. Книж. изделия	106,675	"
7. Елект. материали	4,923	"
8. Стжж. и кинкал.	102,599	"
9. Джрв. изделия	22,341	"
10. Мушамы и гуми	2,939	"
11. Разни	433,000	"

Всичко 6,793,487 кгр.

По отношение м. ноември вноса през м. декември се е увеличил с 2,467,368 кгр. или с 57%. Увеличението се пада главно на колониала и хранит. продукти, на железарията и машинарията.

По адресирането на препоржчените писма.

Варненската телеграфопощенска станция обявява на публиката, че адреса на препоржчените писма за странство трябва да се надписва с латински букви, или на езика на страната, за която се испращат. За Турция писмата могат да бжжат надписвани освен с латински букви, и с турски.

Първата бжлгарска фабрика „Кристал“.

за производство на винена киселина в града ни, която временно беше спряла, започва отново своята работа.

Инсталирана е вече и започна работата собствената фабрика на Сжбев & Карабзтаков за производство на макарони, фидета, скорбяла, нишесте и пап.

Знаитчийски отдел.

Мелничарският курс през 1922 год.

Една от най нарастналите наши индустрии е мелничарската. За един период от 15—20 години у нас се създаде високо мелничарство, създаде се и подобро ниско мелничарство. В реда на нещата е да се замислим за образовани мелничари,

защото новите технически наредби в мелниците искат и нови майстори.

Начало за такова образование е турила през 1911 год. Варнен. търгов. инд. камара, като откри в мелничарски курс. Резултатите от него са тия, че свършилите заеха почтени места из разните уредени мелници в страната.

Последната 1921 год. Варнен. търговска камара направи втора жертва за мелничарската индустрия. Въпреки много осжждните й средства, тя откри 10 месечен мелничарски курс от 17.I. 1922 до 17.XI. 1922 г.

Времето за изучаване тая доста обширна материя е определено 2 учебни години още през 1911 год. Обаче, пред вид на скращение в некои неспециални дисциплини, направи се олит с 10 месечен курс. За по-сигурен успех при кжсия срок предпочетоха се кандидати с поджлга практика и завжршено прогимназиално образование. Така, числото на постъпилите в курса ученици мелничари се установи на 13. Занятията требваше да се поджржат от ръководителя с изключение на електротехниката един час седмично, който се зае от друг преподавател. Макар и да се предполагаше по-дълга прекарана практика, необходимо бе за систематичното изучаване още и частна практика в некая местна мелница. Като най-подходяща по наредба и устройство камарата поиска свободна двучасова дневна практика в мелницата „София“. За съжаление, преговорите траяха почти три месеца; докато се получи съгласието на мелницата. Теоритическите занятия ставаха много бжрзо и курсистите не сварваха да напишат чисто предадената им материя.

Усвои се гледището, че е по-добре да се мине веднаж целия материал бегло, а да се повтори с повече внимание и сериозно изучава. Така, курсистите бидоха заинтересовани с мелничарската наука в всичките й осдели. При повторението те сами, без много подканвания, но с достатъчно обяснение, бжрзаха да заучат преподаденото. Макар и завжрили прогимназия, курсистите немата изискуемата се научна подготовка, едно, поради изминало време, и друго, защото досегашните общообразователни и педагогически методи не дават подготовка за специализацията. Това се е констатирало в средните училища в София, Габрово, Сливен и Бургас.

Ето защо, курсистите чувстваха мажнотию в изучаване аритметика, геометрия, геомет. чертане, проекционно чертане, физика, технология на металите и джрвото.

По специалните предмети ус-

лията беха големи, защото това бе най-съществената част на курса.

Изобщо, с малко по-вече време (още 8 месеца) курсистите ще да бждат без прекалени усилия в състояние да изучат всички програмен материал добре и да го възприемат и използват.

Друго едно обстоятелство, на което трябва да се обърне сериозно внимание е; че в първото време, поради студени помещения, се затрудняваше преподаването и работата не спореше.

Практиката не трябва да се оставя само за един сезон, а да се определи тжй, че да се повтори два сезона и след това да се държи изпита.

Целта на курса бе да създаде активни работници и майстори за мелниците и съставената програма се оказа напълно отговаряща на целта.

Завършиха курса редовно 10 души, двама с слаб успех, всичко 12 души, а един не се яви на изпит.

Завършилите се настаниха като помощници майстори и работници из разни мелници. За тях е необходим стаж поне една година, за да се запознаят с изискванията на местното мелничарство.

От свършилите не всички постигнаха на работа в мелниците, някои от тях се отклониха от занаята по причина на болест, други по домашни причини, само половината от числото на свършилите се настаниха на работа.

Откриването кожарския курс в гр. Търново.

На 28 януарий т. г. е открит устроения от Варненската търговско-индустриална камара три месечен вечерен курс по модерно кожарство в гр. Търново.

Откриването на курса е станало в помещението на кожарското занаятчийско сдружение, на което ръководителя на занаятчийската просвета, г. Никола Ив. Кжнев, е държал подходяща реч.

Председателя на кожарското занаятчийско сдружение, г. Славчев, благодарил на намарата за откриването на курса, а така също и на кожарската фабрика на Бр. Рибарев и Т. Симеонов, чий о майстор г. Лазар Исиф е назначен за ръководител на курса.

На тържеството са присъствували председателя на местния занаятчийски комитет, г. Т. С. Куманов, секретаря г. Йордан Петров и касиера г. Н. Добаров. Първия благодарил на камарата за откриването на курса и на курсистите пожелал успех.

Ново професионално сдружение.

Основано е в гр. В. Търново Месаро-касапско-саламджийско-сватчийско професионално сдружение „Св. Архангел“ с 34 члена.

Анкета върху занаятите.

Камарата е наредила до ръководителите на занаятчийската просвета в района си, да анкетират положението на разните занаяти и да ѝ направят подробно изложение, за да може тя по-добре да се ориентира върху техното състояние и съобразно с това да нагласи своята стопанска политика.

Считайки тия изложения особено интерес и за читателите на „Икономически Известия“, ние почваме да печатаме по съществени извлечения от тях.

Положението на общарския занаят в Габрово.

Габрово, покрай своята недостигната още от никой друг български град индустрия, е развил още от турско време и разни занаяти. Наред със оглушителния шум на фабричните машини, почти в всяко едно кътче на града се чува и чехларския, общарския и железарския чук, както шивашката и плетачна машини. Но за жалост, голяма част от занаятчиите живеят, колкото да не умрат; много от тях систематически западат и чезнат, описвайки с болка на сърцето днешното си положение, като го сравняват с предишното си славно минало; от тъмната епоха на робството, когато техните кервани са кръжосвали по пазарите и панаирите на обширната тсгава зурска империя.

Ето как те описват положението си:

Преди години, с няколко стоци лева човек можеше да си набави сурови материали и с 3—4 чирака и калфи можеше да обработи и изнесе маса стока на пазаря. Днес с десетки хиляди лева не може да се набавят най-необходимите материали, нуждни за производството и с двойно повече работници не може да се произведе същата стока.

По-големата част от общарите работят с нишожен собствен капитал. Мнозина от тях имат големи задължения. Обикновено купуват суровите материали на кредит, изработват общата и, след като ги продадат, тсгава се изплащат, но рядко доразплащат окончателно. По рафтовете малко обща и стока, а в чехмедъето по-малко пари, отколкото сметки за изплащане и верси за събиране. Капитала за приготвяне готовата стока не достига, а

поржките все повече и повече се ограничават. Чиновничеството и интелигенцията, които некога беха главния консоматор, сега много рядко прави нови обща, а повечето я кара с кърпещ. Едновременните пазари нема. От време на време търговци от други градове закупват новата стока почти на безценница и обикновено на кредит. Калфите в по-големата си част, свършено слабо технически подготвени, при работно време от 8 часа, дават малко производство, а вземат големи надници и калфалджи. Ония от тех, които са от селата, след 1—2 годишна работа в града, усвоили на два на три занаята, отиват си в село, необезпокоявани от трудови инспектори и каквито и да е изобщо власти, работят по 18 часа на ден и по големата част от тях не плащат наеми, нито претоварените данжи и непоносимите общ. налози и берии на градския занаятчия.

За техническото подобрене на производството не е направено нищо особено. Обаче, с ограничаването конкуренцията, която се прави от истинския общарски еснаф от страна на селския самозванци занаятчий и така наречените „башкалии“, и с специалната подготовка, която се дава на временните общарски и постоянните, току-що открити чирашки и калфенски курсове, ще се допринесе тажрде много за модернизирването на общарското производство. Но неговото засилване и разширение ще стане, само с осигуряването му от страна на държавата ефтин и леснодостъпен кредит.

Движение на парходите.

Пристигнали параходи:

От миналата седмица:

Пар. „Апри Фрейсине“ с манифактура 31917 кгр., ютена стока 12 661 кгр., вълна 5127 кгр., солена риба 500 кгр., книги 58,314 кгр., памучна прежда 46,826 кгр., мешини 239 кгр., сапун 47,895 кгр., кафе 46,760 кгр., железария 1007 кгр., екстракт 560 кгр., машинария 1,379 кгр., фжстжци 2,772 кгр., химикали 5,129 кгр., масло 10,408 кгр., фосфати 786 кгр., мас 6,330 кгр., кожи 67,991 кгр. пржскалки 6,480 кгр. сардели 1,510 кгр. фурми 1,350 кгр.

Пар. „България“ масло 7,193 кгр., прежда 290 кгр., желязо 1700 кгр. манифактура 1,360 кгр., фурми 2,933 кгр., бон 750 кгр., лимоня 3,500 кгр.

Пар. „Феора Пари“, херинги 10,500 кгр., релси 891,419 кгр., болтове железни 154,875 кгр., инстру-

менти 4,038 кгр., памучна прежда 883 кгр., анилинови бои 4,428 кгр., капсули 1050 кгр., железария 11,829 кгр., машинария 51,880 кгр., сержина 508 кгр., вакса 1,515 кгр., железен кантар 1406 кгр., книга 886 кгр., поташ 1,180 кгр., екстракт 17,551 кгр., деграс 4,035 кгр., памучна манифактура 890 кгр., лак за обуца 602 кгр., газова машина 1,816 кгр., каиши 330 кгр., преса 12,066 кгр., плюш 246 кгр., електрически материали 453 кгр., алуминиеви артикули 62 кгр., игли 289 кгр., кинкалория 125 кгр., химикали 1,104 кгр., глауберова сол 8,100 кгр., железна ламарина 5,212 кгр., нафталин 581 кгр., консервирана риба 2,500 кгр., макарни 364 кгр., мсбили 120 кгр., мотор 2,515 кгр., машинно масло 1,309 кгр., железни бурми 7,336 кгр., ости 10,125 кгр., фотографическа книга 620 кгр.

Пар. „Хелене“ с: железно 10,085 кгр., химикали 1,580 кгр., шкурка 337 кгр., емайлирани сждове 1,504 кгр., газожена инсталация 10,188 кгр., бодлива тел 21,725 кгр., трџби 26,818 кгр., поцинковани трџби 25866 кгр., бои 1,860 кгр., книга 16 364 кгр., мотор 19,232 кгр., цилиндрово масло 11,110 кгр., вџди 1,726 кгр., точилни камџни 1,068 кгр., лџвдџийски артикули 1,470 кгр., железария 2,790 кгр., сулфат содиум 7,300 кгр., електрически запалки 522 кгр., чай 1,790 кгр., графит 355 кгр., машинария 44,601 кгр., електрически материали 1,560 кгр., асбестов шнур 622 кгр., бормашина 1,070 кгр., фотографическа книга 280 кгр., гвоздеи 14,000 кгр.

29 I пар. „Анастасия“ под грџичко знаме с тарама 7,250 кгр., от Одесе.

1. II пар. „Варна“

Пар. „Хектор“ под хол. знаме с: памучна прежда 872 кгр., манифактура 2,769 кгр., железария 3,240 кгр., синџири 2,221 кгр., анилинови бои 10,836 кгр., химикали 366 кгр., памучни платове 804 кгр., парафия 10,300 кгр., салун 231 кгр., конци 216 кгр., хартия 5,493 кгр., кафе 7,500 кгр., херинги 1,400 кгр., солени кожи 12,478 кгр., вџжа 924 кгр., портокали 5,300 кгр.

2. II пар. „Сонгамон“ под американско знаме с: гликоза 27,099 кгр., екстракт 5,002 кгр.

3. II пар. „Хоеи Хойфен“ под германско знаме с 195,892 кгр. разна стока.

Пар. „Рено“ под итал. знаме.

Пар. „Кирил“ бџл. знаме.

4. II пар. „Темстокџл“ гр. зн. с 3,925 тона чиста вместимост.

5. II пар. „София“ бџлг. знаме.

Пар. „Астер“ фр. знаме.

6. II пар. „Бормеда“ под итал. знаме от Марсилия и Генуа с 120

тона манифактура, вџлна, лимони и др. Ще товари 300 тона царевича за Италия.

Пар. „Бџлгария“ бџл. знаме.

Пар. „Астурия“ англ. знаме.

7. II пар. „Прага“ итал. знаме.

Заминали параходи:

29. I пар. „Ари Фрейсине“ за Кюстенџе с 9,621 кгр. стока.

Пар. „Франсе“ фран. знаме с 889,104 кгр. разна стока за Цариград.

30. I пар. „Анастасия“ грџч. зн.

31. I пар. „Бџлгария“ бџл. зн. с 518,100 кгр. храни за Цариград.

2. II пар. „Кирил“ с 1,800 кгр. крайбрежна стока.

3. II пар. „Флоранори“ под хол. знаме с 1,088,000 кгр. за Кюстенџе.

Пар. „Сонгамон“ с 466,030 за Цариград.

5. II пар. „Кирил“ за Бургаз.

6. II пар. „Хоеи Нойфен“ за Кюстенџе.

Пар. „Варна“ с 350,000 кгр. бџб, 1,430,000 кгр. царевича, 30,000 кгр. брашно, 35,000 кгр. сено и пр. за Пирей — Солун.

Очакват се да пристигнат параходи.

Агенция Дюрони — Раделия.

Пар. „Жак Фрейсине“ кџм 26. II.

Агенция Лулудопуло.

Пар. „Андрџс“ кџм 15. II.

Агенция М. Станев

Бџдџащи отплавания от Ливерпул и Свансея.

Am: The Ellerman Line.

Пар. „Gegano“ ще отплава на 5 февруарий.

Пар. „Maronian“ ще отплава на 24 февруарий.

Пар. „Bulgarian“ се очаква да пристигне кџм 26 тоџо идџщ от Анверс, Хул и Лондон с неизвџстно количество стока.

Пар. „Cressado“ кџм 26 тоџо идџщ от Ливерпул и Свансея с неизвџстно количество стока.

Агенция „Братя Золас“

„Deutsche Levante Linie“

Пар. „Jonia“ се очаква кџм 15—18 т. м. с около 400 тона разнор. стока от Бремен, Хамбург и Анверс.

Пар. „Derindje“ кџм 20—25 т. м. с около 120 тона разнор. стока от Анверс, Бремен, Хамбург и Ротердам. На него сџ транзбордирани следните параходи: „Alster“, „Kölpang“, „Dagbjorg“, „Stettin“ и „Oder“.

„Johnston Linie“

Пар. „Aviemore“ се очаква кџм 18—20 т. м. с около 440 тона разнор. стока от Свансея и Ливерпул.

„Cunard S. S. Co Ltd“

Пар. „Brescia“ се очаква кџм 15—18 т. м. с около 160 тона разнор. стока от Гласгов, Свансея и Ливерпул.

Информационен отдел.

Обзор на тџрџището.

7 февруарий 1923 год.

В положението на тџрџището през изтеклата седмица нема особени промени. Сведенията, които се получават от странство за повишението на цените на известни артикули повлияха вџрџу цените на сџщите артикули в месния пазар, които зарегистрираха известно повишение. Пристиганията на порџчките за пролетния сезон започнаха. Обаче, поради сџществуџщата парична криза, от една страна, и високите курсове на чуждите валути, от друга, тџрџовците срещат големи затруднения, както при обезмитването на пристигналите стоки, така и при изплащането им.

Камбиалното тџрџище през изтеклата година изџбџо бе тџврџо. Всички пџрвостепенни валути зарегистрираха ново повишение с по неколко пункта. Най-чувствително бе повишението на французкия франк с 72 пункта; Швейцария с 100 пункта; Англия с 12; Италия с 30; Ромџния с 23; Прага с 15.

Положението на отделните бранши на тџрџовията е следното:

Колониал. В тџя бранша има големо тџрсене, обаче стоковете са недостатџчни и пристиганията слаби. Некои артикули, като дџрвено масло, сџвџршено липсват. Цените в странство са тџврџи. Некои артикули, като кафето, ориза, калай и маслините, се повишиха.

Кафето днес се оферира по 83—86 лв. кгр.; ориз пловџизки 23—24 лв., маслини 28—34 лв.; сапун марс. каса 1050 лв.; калай 168 лв.; захар ситен 31.30 лв.; на квадрат. 34.50 лв.

Манифактура. Положението в тџя бранша се затџрџдява. Цените по отношение на предшествуџщата седмица се повишиха средно с около 5%, на всички почти артикули.

Преџда англ. пресук. се оферира по 860 лв. пакета; Итал. по 830 лв.; сулан есмер по 560 лв.; кистерлия по 620 лв.; хасе по 32—40 лв. м.; оксфорд 33—36; кабот америк. 33 лв. ярџа; зефир 40—45 лв. м.; фџстанџџи 55—65 лв. м.; басми хол. 38—40; англ. 25—35 лв.; и в тџя бранша нема големи стокове, обаче, очакват се пристигания за пролетния сезон.

Обуџарски стоки. Положението

неизменно. Слаби пристигения на лицеви кожи и дреболии.

Гйон франц. 165—220 лв. кгр.; местен 85—145 лв.; шевро америк. 45—90 лв. фуса; гризон 60—120; бокс 75—100 л. фуса; юфт 160—230 л.

Железария. Цените в странство са на повишение. Поради мжртвия сезон сделките са ограничени. Очакват се скоро да пристигнат поржките за пролетния сезон.

Шведско жезело цена 14'20—15 лв. кгр.; чеберлик 9 лв.; гвоздеи 14 лв.; ламарина галванизирана 21—23 лв.; тенеке бяло каса 1000 лв.

В останалите бранши нема промени.

Варненска стокова борса.

7 Февруарий 1923 г.

През изтеклата седмица житното тжржище бе сравнително пооживено. Тжрсенето на кукуруз от Франция и Гжрция усили пристиганията на тоя артикул и повиши цената му с 15 лева на $\frac{1}{10}$ кгр. Боба има сжжжршено слаби пристигания при известно силно покачване, с 95 лв. на $\frac{1}{10}$ в продължение на една седмица. Тжврде високата цена на боба не позволява износа му за странство, защото цените му в странство ако и да сж повишени, тукашните цени надвишават тарифните цени в европ. тжржища. Овеса и ечмика са без изменение и при слабо тжрсене. Зимницата нема вжжжшен пазар. Пристигналите количества се кулуват изключително от мелничарите.

Изобщо, цените на всички артикули са постоянни и тжрди, поради покачването на англ. лира и долара.

Сделките през седмицата са се развили, както следва:

1. II 923. зимница 8 в. ц. 565—597'50 лв. боб 2 в. ц. 745 лв. Овес $\frac{1}{2}$ в. ц. 415 лв. леща $\frac{1}{2}$ в. ц. 900 лв. ечемик 1 в. ц. 395 лв. царевица 28 $\frac{1}{2}$ в. ц. 432—435 лв.

2. II зимницата 5 $\frac{1}{2}$ в. ц. 570—600 лв. царевица 11 $\frac{1}{2}$ в. ц. 430—447'50 лв. леща $\frac{1}{2}$ в. ц. 915 лв.

3. II зимница 6 в. ц. 567'50—590 лв. царевица 13 в. ц. 442'50—447'50. боб 1 $\frac{1}{2}$ в. ц. 790 лв. фий 1 $\frac{1}{2}$ в. ц. 590 лв. ечемик 1 $\frac{1}{2}$ в. ц. 390—400 лв. овес $\frac{1}{2}$ в. ц. 410 лв.

5. II зимницата 7 в. ц. 565—587'50 лв. царевицата 31 в. ц. 437'50—450 лв. фий $\frac{1}{2}$ в. ц. 610 лв. боб 3 $\frac{1}{2}$ в. ц. 825 лв. леща $\frac{1}{2}$ в. ц. 890 лв. ечемик 1 в. ц. 390 лв.

6. II зимница 11 в. ц. 575—595 лв. царевица 22 в. ц. 440—450 в. ечемик 1 в. ц. 390 лв. фий $\frac{1}{2}$ в. ц. 610 лв. боб 2 $\frac{1}{2}$ в. ц. 825 лв.

7. II зимница 3 в. ц. 570—575 лв. царевица 7 в. ц. 435—450 лв.

разни $\frac{1}{2}$ в. ц. 450 лв. ечемик 2 в. ц. 390 лв.

Оставиха неяродадени през различните дни на седмицата вагони с царевица 35 боб 4 зимница 32 / 15 от тех на 7. II / просо 1.

По разтоварването на вагоните.

Началника на тукашното владалище с писмо № 572 от 6 т. м. до Председателя на Стоковата борса и копие до камарата моли да се сжбощи на тжрговците, които имат пристигнали вагони с храни и други стоки да ги разтоварят веднага, кждето и да се намират те; в противен случай, ще се сжбере денгуба без да се вземат под внимание каквито и да било причини.

Решение на експертната комисия.

Подносителите от фаянсови плочи в рамки от жезело поникеловано тенеке да се обложат по ст. 446 в протокол 95 от 19.XII.1922 год.

Чугунените югин бронзирани и држките украсени с орнаменти при изливането да се обложат по ст. 448 б, протокол 95 от 19.XII.1922 г.

Плат памучен боядисан „дамско“ с сатенова сплитка на фона и с десен без такава не следва да се тарифират като дамасирани, протокол 96 от 20.XII.1922 год.

Югените торби, амбалаж на цемент, да се обложат на общо основание, понеже са с тжрговска стойност и могат да служат и за други цели, протокол 96 от 30.XII.1922 г.

Многожичната пресукана прежда да се обложи като конци, а не като тире, ст. 356.

Решения на експертната комисия по прилагане на новата митническа тарифа за вносните стоки.

1) Огледала без рамки, с джлжжина по голяма от 30 с. м., шлифована по краищата, да се обл-

жат по ст. 382 буква „б“ п. 1 с 400 лв. $\frac{1}{10}$ K^o.

2) Ткан азбестова, пропита с 8'2 $\frac{1}{10}$ каучук — по ст. 264 буква „в“ п. 1 с 50 лв. $\frac{1}{10}$ K^o.

Натриев тиосулфат по ст. 199 с 100 лв. $\frac{1}{10}$ K^o.

4) Капсули за парфюмерийни стжкла от вискоза — по ст. 584 с 30 $\frac{1}{10}$ по стойност.

5) Кранове за сифони от каляена сплав, полирана — по ст. 455 буква „в“, с 400 лв. $\frac{1}{10}$ K^o.

6) Стерилизатори електрически — по ст. 505 буква „в“, според теглото на едно парче.

7) Кукурузороначки от жезелна ламарина, подкована — по ст. 446 буква „б“ според теглата на едно парче.

8) Велосипеди монтирани, нагодени да се движат с мотори, но вносани без такива, — по ст. 506 буква „б“ с 25 лв. един брой.

9) Торбите от памучен американ, амбалаж на захар, да се обложат като конфекции, а не като чували.

10) Памука получен от разчепкване на памучни парцали — по ст. 595 с 10 $\frac{1}{10}$ по стойност.

11) Рибна скумрия, измокрена и осолена чрез джржане в разтвор от сол — по ст. 31 буква „в“ с 30 лв. $\frac{1}{10}$.

Скржбии.

На 5 т. м. се помина от скарлатина в града ни *Журил Сточевски* от Дупница, 23 годишен, студент на 3 семестжр в Висшето тжрговско уще. Нашите сжболезнования кжжж опечалените.

Печатница „Гутенберг“ — Варна.

Покана

Поканават се г. г. акционерите на Акц. Транспортно Д-во „Услуга“ на извжжжредно общо сжбрание, което ще се сжстои на 18 т. м. 10 ч. пр. обед в помещението на сжщото, с следния дневен ред:

1. Ликвидиране на дружеството
2. Избиране ликвидатори.

За правоучастие в сжбранието, акциите се депозират в касата на дружеството най-кжсно до 17 т. м. вечерта.

От Управителния Сжвет.

Търговско Акционерно Дружество „Искокашвели“ – Варна

ЛОКАНА

Управителния съвет на Търговското Акционерно Дружество „Искокашвели“ съгласно чл. 22 от дружественния устав и протокол № 22 от 5 П. т. г. поканва Господа Акционерите на същото, да присъствуват на второто му редовно годишно общо събрание, което ще се състои на 18 того 10 ч. пр. пл. в Друж. магазин (ул. Габровска № 36), при следния

Дневен ред

1. Изслушване и одобряване докладите на управителния и проверителния съвети.

Удобряване годишната равностметка и сметка „Загуби и Печалби“ и освобождаване от отговорност членовете на управителния и проверителния съвети, за дейността на Д-вото през 1922 год.

3. Решение за изплащане дивидентите.

4. Избиране нови членове на проверителния съвет
5. Увеличение Дружественния капитал и
6. Разни.

Депозирването на акциите за правоучастие на това събрание трябва да стане в касата на Д-вото най-късно три дни преди датата на заседанието т. е. до 15 того.

Ако събранието не се състои на определения ден по неявяване на достатъчно число акционери, то се отлага за следуюция неделен ден (25 того) при същия дневен ред в същото место и време като срока за депозиране на акциите се продължи до 22 того и ще се счита за редовно ако присъстващите акционери представляват поне половината от дружественния капитал (чл. 188 от Тжрг. закон.)

гр. Варна, 5 февруарий 1923 г.

От Управителния Съвет.

Годишна Равностметка

съставен на 31 Декемврий 1922 год.

АКТИВ

ПАСИВ

Каса	73688 46	Кредитори	3557524 15
Стоки	5482201 70	Текущи сметки	4472989 85
Аванс с/ стоки	924877 80	Чужди валути	401132 55
Дебитори	3784315 95	Акцепти	1105000 —
Римеси	450946 10	Резервен фонд	99757 56
Полици на инкасо	193933 20	Дивиденти за 1921 год.	9592 20
Мебели	83068 15	Фонд данъци	60000 —
Недвижими имоти	260635 90	Капитал	750000 —
Ценни книжа	9200 —	Консигнатори	753174 35
Консигнаци	44659 60	Печалба за разпределяне	180894 70
Безнадежни искоге	28538 50		
Преходни активи	54000 —		
	11390065 36		11390065 36

Сметка „Загуби & Печалби“

на 31 Декемврий 1922 година.

ДА ДАВА

ДА ЗЕМА

Общи разнески заплати, наеми, застраховки, пощенски, канцеларски и др.	374121 95	Печалба от стоки	1220389 45
Мебели: 6% амортизация в лв. 88370 40	5302 25	„ „ разни комисиони	6920 35
Недвиж. имоти 2% „ „ 265955	5319 10		
Курсова разлика: загуба	105721 20		
Лихви и Комисиони: лихви, сконто и комисиони платени на банките	525150 60		
Ценни книжа: от 6 1/2% държав. заем амортизация 8% в 10000 лв.	800 —		
Данъци: предвидени за 1922 г.	30000 —		
Печалба за разпределяне 180894 70			
30% вместо заплата на делегираните членове по управлението работите на дружеството	54268 40		
Чиста печалба	126526 30		
10% за Резервен фонд	18089 50		
10% за Управителния съвет	18089 50		
5% Дивиденти за 1922 г.	9000 —		
3% за Проверителния съвет	5426 80		
Остатък	76020 45		
	1227309 80		1227309 80

Доклад

На проверителния съвет на Тжрг. Акц. Д-во „ИСКОКАШВЕЛИ“, Варна до второто годишно събрание на Господа Акционерите на същото Дружество.

Господа Акционери, съгласно постановленията на Тжрг. Закон и тия на чл. 22 от устава на Дружеството ни, чест имаме да Ви представим годишната равностметка и сметка „Загуби и печалби“ приложени на 31 декемврий 1922 год.

Закъзваме Ви също че от р. повиките проверж пр

годината, както и от тая в края на годината, намерихме, че тия две сметки са редовно водени и точно извлечени от книгите на Дружеството ни, вследствие на което Ви молим да ги приемете тъй както ви са представени и освободите от отговорност както нас, така и членовете на управителния съвет, за отчетната 1922 год.

гр. Варна, 5 февруарий 1923 год.

Проверители:

Нисим Паго.

Българско Търговско Параходно Дружество — Варна.

П о к а н а

Управителния съвет на дружеството поканва господа акционерите на годишно събрание, което ще стане на 5 март 1923 год., в 9 часа сутринта в помещението на Варненската търговска камара при

Следния дневен ред:

1) Доклад на Управителния и Проверителния Съвети;

2) Одобрение „баланс“ и сметката „Загуби и печалби“ за 1922 година и освобождаването от отговорност Управителния Съвет за управлението му през същата година.

3) Определяне датата, от която да почне изплащането на дивидендите за 1922 год.

4) Избиране на един член на Управителния Съвет, вместо излезлия по жребие Пет-

ко Кирчев, съгласно чл. 14 от устава на дружеството;

5) Избиране на трима членове на Проверителния Съвет и двама техни заместници.

Ако събранието не се състои на 5 март т. г., то се отлага за 9 същия месец в същото помещение и час, без нова покана.

Съгласно чл. 32 от устава, правото за участие в събранието се добива два деня преди събранието, като дирекцията издава входни карти, в които се означават личните акции и тия по пълномощия.

Акционерите, които не могат да се явят лично, да пратят навреме пълномощията си и то направо на лицата, които опълномощават.

гр. Варна, 31 януарий 1923 год.

От Управителния съвет.

Б а л а н с

Сключен на 31 декемврий 1922 година.

АКТИВ

ПАСИВ

1	Каса	416,543	93	1	Основен капитал	1,468,800	
2	Дружествени параходи	446,004		2	Запасен	526,934	04
3	„ мобили	1		3	Фонд подновяване	86,645	
4	Материали и вжглища в депо	1,014,203	94	4	Специален фонд	25,000	
5	Банкови учреждения	3,237,996	99	5	Купони	109,721	
6	Агенции	50,029	38	6	Частни лица и учреждения	821,851	07
7	Рамбурси	51,289	98	7	Депозанти	110,600	
8	Ценни книжа	50,000		8	Загуби и печалби	3,860,267	8
9	Разходи за 1923 година	1,633,147	67				
10	Депозирани гаранции.	110,600					
		7,009,818	89			7,009,818	89

„Загуби и Печалби“

На 31 Декемврий 1922 година.

ДА ДАВА

ДА ЗЕМА

1	За заплата, храна, каменни вжглища материали, поправки, застрахов. и др.	32,606,241	84	1	От стоки, пътници багажи и др.	36,466,509	62
2	Чиста печалба	3,860,267	78				
		36,466,509	62			36,466,509	62

Счетоводител: Ст. Р. Козаров

Директор: Т. И. Каракашев.

Провер. съвет: { Мих. Ст. х. Пейчев
Ст. Ив. Райков

Д о к л а д

от Проверителния Съвет на Българското Търговско Параходно Дружество в гр. Варна до редовното годишно акционерно събрание през 1922 година.

Господа акционери,

Съгласно чл. 202 от Търговския закон и постановленията на устава на дружеството, имаме чест да Ви явим, че от проверките, които сме направили през изтеклата година, сме намерили, че всички операции

са съгласни с устава и решенията на Управителния Съвет и са записани верно по книгите, от които са извлечени „Баланс“ и сметката „Загуби и Печалби“ за 1922 година.

Прочее, молим да одобрите представените Ви „Баланс“ и сметка „Загуби и Печалби“ и освободите от отговорност Управителния Съвет за 1922 година.

Гр. Варна, 2 февруарий 1922 год.

Провер. Съвет: М. Ст. х. Пейчев
Ст. Ив. Райков.

Провадийско Търговско Банкерско Акционерно Дружество „Прогрес“

Покана № 4

На основание чл. 184 от търговския закон и съгласно чл. 19 от дружествения устав, поканват се г. г. Акционерите на Провед. Търгов. Банкер. Акц. Д-во „Прогрес“ да присъствуват на 3-о общо редовно годишно събрание, което се свиква на 25 февруарий т. г. в 9 часа сутринта в помещението на дружеството при следния **дневен ред**:

1. Доклад на Управителния и Проверителния съвети;
2. Разглеждане и одобрение годишните равносметки за 1922 година, приемане предложението за разпределяне печалбите и освобождаване от отговорност Управителния и Проверителния съвети и Директор-касiera на дружеството за отчетната 1922 година.
3. Одобрение протоколното решение № 126 от 14 нд Уп.

равителния съвет от 30.XII. м. г.;

4. Избиране на нов Управителен и Проверителен съвети;
5. Гласуване бюджета за 1923 година;
6. Разни.

За правоучастие в събраниято, акционерите депозират акциите си в контората на дружеството, в Българ. Народна Банка, Българ. Земледелска Банка и клоновете им срещу удостоверение.

Ако събраниято не се състои на 25 февруарий т. г., то съгласно чл. 19 от дружествения устав, отлага се за 4 март т. г. на същия час и място. Депозиранията на акциите и приемането пълномощията ще се прекратят на 24 февруарий или 3 март 6 часа след пладне.

гр. Провадия, 1 февруарий 1923 год.

От Управителния Съвет:

Равносметка

Приключена на 31 декември 1922 год.

АКТИВ			ПАСИВ		
1	Каса	22040 46	1	Капитал	500000
2	Портфейл	360694 —	2	Запасен фонд	75742 66
3	Текущи сметки	194019 05	3	Срочни влогове	165312 95
4	Исполнителни дела	17083 —	4	Безсрочни влогове	54167 05
5	Общи стоки	221220 40	5	Кореспонденти	39714 15
6	Мобили	13409 —	6	Депозити	114400 —
7	Депозити	114400 —	7	Седанти	38335 —
8	Чужди ефекти за инкасо	33335 —	8	Загуби и печалби	107311 10
9	Протестови разноси	502 —			
10	Недвижими имоти	113280 —			
		1094982 91			1094982 91

Диктор-касирер: С. С. Попов

Загуби и Печалби

Приключена на 31 декември 1922 год.

Да Дава			Да Зема		
1	Заплата на персонала	39000 —	1	Печалба от стоки	97481 40
2	Възнаграждение на Управ. и Пров. съвети	21150 —	2	Лихви от заеми	40186 55
3	Наем, отопление и осветление	3176 —	3	Комисиона от заеми	58699 —
4	Канцеларски разноси	2563 70	4	Такса канцеларски формуляри	3947 —
5	Вестници и списания	810 —	5	Лихви от текущи сметки	11318 80
6	Благотворителност	1158 —	6	От полици за инкасо	784 —
7	Платени берии и мита	9452 75	7	От разни	1598 75
8	Разноси по увеличение капитала	589 —			
9	Амортизация	5575 70			
10	Лихви по срочни влогове	13108 69			
11	„ „ безсрочни „	4283 50			
12	Загуби от стоки	6137 10			
13	Повърнати лихви	100 —			
14	Чиста печалба:				
	10 на сто запасен фонд	10849 —			
	12 на сто гантиеми Управ. съвет	12877 25			
	3 на сто „ Провер. „	3219 30			
	5 на сто „ персонала	5365 55			
	дивидент на 5000 акции по 15 лв.	75000 —			
		107311 10			
		214415 50			214415 50

Директор-Касирер: С. С. Попов.

ДОКЛАД

На Проверителния съвет при Провадийското Търг. Банкер. Акц. Д-во „Прогрес“ до третото общо годишно събрание:

Господа Акционери,

На основание чл. чл. 15 и 16 от дружествения устав и чл. 202 от Търг. закон, проаерихме годишните сметки по баланса за 1922 год. и сметката „загуби и печалби“, по които намерихме, записани всичките пера верно в счетоводните книги на д-ството.

Моляме да приемете и подобрите баланса за 31 декември 1922 год. с актив 1,094,982 91 лв., пасив 987,671 81 лв. и сметката „загуби и печалби“ с чиста

печалба 107,311 10 лв. или всичко пасив 1,094,982 91 и освободите от отговорност както Управителния и Проверителния съвет тъй също и Директор Касирера на дружеството за през 1922 година.

гр. Провадия, 31 януарий 1923 год.

Д-м. Митишев.

Проверителен Съвет: Ал. Панайотов.
Ал. Чирпанлъев.

**Пивоварно д-во
„Галата“
Варна.**

**Препоръчва
ной-вкусното и
пиво
„Галата“**

1-4

**Симеон Симеонов
Варна.**

За телегр.: Симеонов. Телефон № 22

**КОМИСИОНА
ЕКСПЕДИЦИЯ
ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
ОТДЕЛ КОМИСИОНА
ЗЪРКЕНИ ХРАНИ И ВОРИВИ**

Дава бързи информации и прави
най-големи улеснения на
клиентите си.

1-5

**Философ, Каракунев & С^{НЕ}
Варна.**

Телеграми: „Каракунев“.

Телефон № 174.

**манифактура и преди
на едро.**

1-3